20.10.2022 815/01.04.01.00/2022

Hallintovaliokunta
Eduskunta

Suojelupoliisin lausunto hallituksen esityksestä laiksi poliisin hallinnosta annetun lain muuttamisesta HE 118/2022 vp

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi poliisin hallinnosta annettua lakia lisäämällä lakiin säännökset Suojelupoliisin virkojen täytöstä. Esityksen mukaan Suojelupoliisin virka tai virkasuhde voitaisiin täyttää niitä haettavaksi julistamatta, kun tehtävän luonne sitä välttämättä edellyttää. Tietyt virat tulee aina julistaa haettaviksi.

Suojelupoliisi on ollut mukana hallituksen esityksen valmistelussa ja pitää esitystä kaiken kaikkiaan erittäin tärkeänä Suojelupoliisin toiminnan kannalta. Sen jälkeen, kun Suojelupoliisista tuli tiedustelupalvelu on vieraiden valtiollisten toimijoiden intressi hankkia tietoa Suojelupoliisin virkamiesten henkilöllisyyksistä lisääntynyt merkittävästi. Suojelupoliisi on organisaationa vieraiden valtioiden tiedonhankinnan pitkäaikaisena ja suunnitelmallisena kohteena. Suojelupoliisin avoimet rekrytoinnit ovat muodostaneet vieraille valtioille helpon tavan hankkia tietoa Suojelupoliisin nimitettyjen virkamiesten henkilöllisyyksistä. Vieraan valtion tiedonhankinnan tavoitteena on tehdä Suojelupoliisin toiminta tehottomaksi ja vaikeuttaa tehtävien suorittamista. Tästä syystä Suojelupoliisin henkilöstöä ja työtehtäviä koskeva tieto on lähtökohtaisesti salassa pidettävää. Henkilöstön tietojen siirtyminen vieraan valtion toimijoille muodostaa myös riskin siitä, että vieras valtio kohdistaa Suojelupoliisin henkilöstöön värväysyrityksiä tai muita vastaavia virkamiehiin kohdistuvia operaatioita.

Erityisesti henkilöstön henkilöllisyyden suojaamisen tarve liittyy Suojelupoliisin operatiiviseen suorituskykyyn ja siviilitiedustelun tehokkaaseen toimeenpanoon sekä tietoon pääsyyn eri tehtävissä. Tällaisia tehtäviä voi olla Suojelupoliisin eri yksiköissä.

Suojelupoliisi laittaisi edelleen virat ja virkasuhteet pääsääntöisesti julkisesti haettavaksi, mutta esityksen ehdottamilla edellytyksillä tästä pääsäännöstä voitaisiin poiketa. Suojelupoliisi toteaa, että vaikka virka tai virkasuhde täytettäisiin sitä auki julistamatta, sovelletaan aina perustuslaissa säädettyjä yleisiä nimitysperusteita, ja ilman julkistakin hakumenettelyä nimitettävän henkilön tulee luonnollisesti aina täyttää kyseisen viran yleiset ja erityiset kelpoisuusvaatimukset. Esityksessä ei siten esitetä muutosta tältä osin.

1100 - 0321

SUOJELUPOLIISI
Ratakatu 12, PL 151, 00121 HELSINKI
Vaihde 0295 480 131 | kirjaamo@supo.fi | www.supo.fi

Suojelupoliisin henkilöstön suojaamiseksi esityksessä on ehdotettu myös vähemmän rajoittavaa menettelyä 13 a §:n 3 momentissa. Sen mukaan virka tai virkasuhde voitaisiin julistaa haettavaksi, vaikka olisi edellytykset myös sen täyttämiseen auki julistamatta. Kun virka tai virkasuhde julistettaisiin haettavaksi, turvallisuudesta pystyttäisiin huolehtimaan siten, että virkaa tai virkasuhdetta hakeneiden nimiä tai nimitetyn nimeä ei tarvitsisi ilmoittaa kaikille hakijoille. Julkisen hakumenettelyn ollessa kyseessä voi hakijana olla valtiollisen toimijan bulvaani, joka kerää tietoa tehtävää hakeneista sekä tehtävään valitusta. Kyseessä olisi poikkeus pääsäännöstä eli nimien ilmoittamatta jättämisen olisi oltava perusteltua pykälän 1 momentissa tarkoitettujen edellytysten puitteissa jokaisessa yksittäistapauksessa. Suojelupoliisin olisi myös osoitettava, että jokaisessa hakutilanteessa julkisuuden lakisääteiset rajoittamisedellytykset täyttyvät.

Suojelupoliisi pitää esitystä kattavana ja sen toteuttamista välttämättömänä Suojelupoliisin toiminnan ja henkilöstön suojaamiseksi vieraiden valtioiden muodostamalta uhalta.

Ylitarkastaja Otto Puustinen